

*D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9B._%D0%9F._%D0%92%D1%96%D0%BA%
D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0
%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F* (дата звернення: 10.11.2021)

Ігнат'єва Н. В.

Формування «soft skills» при навчанні англійської мови

ВСП « Харківський фаховий коледж інформаційних технологій

Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського ХАІ», Харків

У ході соціологічних досліджень, що були проведені останніми роками, легко простежити тенденцію, що сучасні роботодавці оцінюють майбутніх працівників не стільки за їхніми професійними навичками, отриманими в середній чи вищій школі, скільки за їх володінням «м'якими навичками» – «soft skills».

Що це таке «м'які навички»? «М'які навички» - це комплекс неспеціалізованих, важливих для кар'єри надпрофесійних навичок, які відповідають за успішну участь у робочому процесі, високу продуктивність і є наскрізними, тобто не пов'язані з конкретною предметною областю. «М'які навички» можна умовно поділити на 4 види:

1. Соціальні: вміння спілкуватися, вміння взаємодіяти з людьми, вміння домовлятися, вміння сприймати критику, вміння виступати на публіці.

2. Лідерські: вміння приймати самостійні рішення, вміння надавати підтримку, вміння вирішувати конфлікти, відповідальність, самовдосконалення.

3. Інтелектуальні: неабиякий розум, уміння знаходити рішення у проблемних ситуаціях, багата уява, логічне мислення.

4. Вольові: цілеспрямованість, стресостійкість, готовність до виконання нової роботи.

Ці навички може розвинути будь-яка людина. Розглянувши перелік soft skills / м'яких навичок стосовно предмета «Англійська мова» можна виділити такі:

- вміння аналізувати, синтезувати та оцінювати матеріали англійською мовою;
- шанобливе ставлення до представників інших культур, уміння працювати у полікультурному середовищі;
- уміння організувати свій час та самодисципліна, які необхідні для самостійного вдосконалення мови;
- вміння сформулювати свою точку зору з тієї чи іншої проблеми та висловити її англійською;
- вивчення матеріалів та вирішення завдань, складених англійською мовою;
- готовність експериментувати та бажання вирішувати нові комунікативні завдання, пов'язані з вивченням англійської мови;
- вміння орієнтуватися в англійськомовному цифровому контенті та використовувати програмне забезпечення з інтерфейсом англійською мовою.

Щоб розвинути «soft skills» / «м'які навички», тим, хто навчається, необхідно дотримуватися низки правил:

- брати приклад із тих, хто має добре розвинені ці «м'які навички»;
- розвивати вміння знаходити правильний вихід у конфліктних та стресових ситуаціях, тобто гнучкість, спокій, уміння знаходити компроміси;
- займатися хобі та творчими заняттями, а також спортом;
- розвивати обидві півкулі мозку за допомогою музики та малювання, що дасть поштовх до розвитку всіх інтелектуальних компетенцій;
- розвивати логічне мислення.

Особливо це можна успішно робити в рамках проектної роботи у команді, яка дозволяє розвивати соціальні, лідерські та інтелектуальні компетенції. Проект дає можливість прожити реальну роботу у колективі, де є керівник,

спеціалісти, комунікатор, інноватор та ін. На кожній стадії розробки проекту тренуються різні види компетенції: розподіл ролей (лідерство), обговорення (соціальні компетенції), дослідження (інтелектуальні компетенції), презентація проекту (соціальні компетенції).

Щоб розвинути гнучкі компетенції кожен викладач англійської мови, використовує різноманітні форми аудиторної та позааудиторної діяльності: парна, групова, командна робота; заняття-диспут, дискусія, рольова гра; індивідуальна чи спільна проектна діяльність. Ці форми роботи дозволяють розкрити творчі здібності учнів, дають можливість для самовираження. Найбільш, напевно, актуальними та цікавими для студентів є заняття-дискусії. Дискусія дозволяє розширити можливості гнучких компетенцій учнів. Цю форму роботи можна проводити як наприкінці теми, для узагальнення лексико-граматичного матеріалу, так і як фрагмент відпрацювання та закріплення нової теми.

Проектна робота є одним із найкращих видів роботи для розвитку «soft skills». По-перше, у студентів завжди є можливість вибору матеріалу. По-друге, робота з підготовки презентації дозволяє розвинути навички користування технічними засобами. По-третє, розвивається вміння виступати перед аудиторією, підвищується впевненість у собі, розвиваються особистісні якості. Регулярна робота над проектом наприкінці кожної теми стає звичною, знімається психологічне хвилювання при виступі на публіці. При захисту проекту деякі студенти можуть намагатися бути сторонніми спостерігачами. Щоб уникнути цього, всім учасникам можна запропонувати оцінити кожен із проектів, обравши найкращий. У цьому випадку студенти вчаться критично слухати та аналізувати інших, підвищують свій рівень володіння англійською мовою. Робота над проектом також сприяє розвитку пізнавальних навичок, вміння студентів орієнтуватися в інформаційному просторі та шукати методи вирішення проблем, розвиває критичне мислення. Регулярна робота над проектами дозволяє сформувати дослідницькі вміння: визначати проблему,

формулювати завдання дослідження, висувати гіпотезу, обговорювати методи дослідження, оформляти кінцеві результати, аналізувати отримані дані, підбивати підсумки. Робота над проектом може бути колективною, що дає чудову нагоду для розвитку соціальних, лідерських та інтелектуальних компетенцій.

На закінчення необхідно зазначити, що сучасне суспільство потребує розвитку «soft skills», разом з розвитком комунікативної компетенції, що стає одним із пріоритетних завдань навчання іншомовному спілкуванню. Так звані «soft skills» забезпечують соціальну компетентність та враховують позиції інших людей, партнерів по спілкуванню чи діяльності, розвивають уміння слухати та чути, вступати у діалог, брати участь у колективному обговоренні проблем, інтегруватися в групу і будувати продуктивну взаємодію та співпрацю.

Література:

1. Joshi, Manmohan. 2017. *Soft Skills*. ISBN 978-87-403-1905-7
2. Joynes, C., Rossignoli, S., & Fenyiwa Amonoo-Kuofi, E. (2019). *21st Century Skills: Evidence of issues in definition, demand and delivery for development contexts (K4D Helpdesk Report)*. Brighton, UK: Institute of Development Studies.
3. Robles, Marcel M. (12 August 2016). "Executive Perceptions of the Top 10 Soft Skills Needed in Today's Workplace". *Business Communication Quarterly*. 75 (4): 453–465. doi:10.1177/1080569912460400.
4. <https://www.english.com/blog/21st-century-skills/>